



Wystawa: Światło i sztuka. Lampy z XIX i XX wieku

2020-01-02

Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka zaprasza na wystawę "Światło i sztuka. Lampy z XIX i XX wieku", którą można oglądać do 17 marca 2020 roku w Zamku Żupnym w Wieliczce.

Za oknem dzień coraz krótszy i szybko nadchodzi ciemność. W takie dni poszukujemy światła, ale zadajemy sobie też pytania jak kiedyś rozpraszano mrok, jak wyglądały lampy, jak ewoluowały i dlaczego. Odpowiedzi na nie można znaleźć na wystawie **"Światło i sztuka. Lampy z XIX i XX wieku"**. Prezentuje ona piękne obiekty, o których można powiedzieć dzieła sztuki np.: lampa salonowa „Przeminęło z wiatrem”, ale też przydatne w przestrzeni zewnętrznej jak np. lampa, która oświetlała wieżę Eiffla w Paryżu w 1889 r. (jedna ze stu) oraz lampki górnicze rozpraszające mrok najbardziej nieprzyjaznych przestrzeni w kopalni, które zupełnie pozbawione są światła dziennego.

Ekspozycja łączy w sobie wiele różnorodnych aspektów związanych ze światłem. Są to przede wszystkim zagadnienia techniczne, związane z dokonującym się postępem technologicznym i naukowym, a także z dziedziny historii sztuki, rzemiosła artystycznego oraz szeroko rozumianej kultury materialnej XIX i XX w.

Warto zobaczyć przede wszystkim **kolekcję unikatowych lamp naftowych** obejmującą eksponaty z 2. połowy XIX i 1. połowy XX w., które wyróżniają się pięknym wzornictwem, bogactwem form poszczególnych elementów oraz różnorodnością materiałów z jakich je wykonano.

Kolejną część wystawy poświęcono **lampom elektrycznym**, stopniowo wypierającym wcześniejsze rodzaje oświetlenia. Eksponaty pochodzące z 1. połowy XX w., ukazują dawne piękno i kunszt wykonania najstarszego sprzętu tego typu.

Zbiór lamp technicznych został ujęty w osobną kategorię **urządzeń wykorzystywanych głównie do oświetlania różnych przestrzeni zewnętrznych**, w których człowiek musiał poruszać się po zmroku. Uwagę przyciąga ich charakterystyczna obudowa, której głównym zadaniem było zabezpieczenie źródła światła przed czynnikami zewnętrznymi, a także stabilne umocowanie, np. na ówczesnych powozach i samochodach.

Do najcenniejszych i najciekawszych zabytków należą: para lamp naftowych zaadaptowanych z lamp olejnych (I poł. XIX w.); lampa naftowa „Przeminęło z wiatrem” wykonana w Consolidated Lamp & Glass Company w USA z unikatową dekoracją korpusu i bogato zdobionym kloszem; stojąca lampa elektryczna, której podstawę i korpus tworzy mosiężna pełnoplastyczna rzeźba ptaka. Wyjątkową jest lampa łukowa, jedna ze stu, które w 1889 r. oświetlały Wieżę Eiffla w Paryżu. Na wystawie jest prezentowanych około 90 eksponatów.

Kuratorki wystawy: Urszula Mróz i Marta Ajkowska - Mazur.



**Magiczny
Kraków**

Adres siedziby: ul. Zamkowa 8, 32-020 Wieliczka

www.muzeum.wieliczka.pl

tel. 12 289 16 27